

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja, dné 14. novembra leta 1890.)

(Konec.)

Posl. Povše poroča o prošnji J. Adamiča v Ponikvah za podporo v zadevi iztrebljevanja požiralnikov v Ponikvah. Dovolí se primerna nagrada, katero naj odloči deželni odbor. Isti poslanec poroča o prošnji direktorija „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Krškem“ v zadevi sestave enquete za izdajo slovenskih šolskih knjig, ter utemeljuje v nadaljnjem govoru naslednji predlog:

Visoki deželni zbor naj se izreče za to, da bi bila taka enketa strokovnjakov učiteljev za izdajo slovenskih knjig povsem prekornostna ter zato priporoča visokemu c. kr. naučnemu ministerstvu, da usliši prošnjo direktorija „Zaveze učiteljskih društev v Krškem“. Deželni odbor naj ta sklep, oziroma priporočilni izrek deželnega zbora o tej prošnji naznani visokemu c. kr. naučnemu ministerstvu.

Posl. Schaffer izraža nekatere pomisleke, a predlog se vsprejme z veliko večino.

Posl. Hribar poroča o prošnji dež. knjigovodskega akcesista Zora, kateremu se dovoli letna nagrada 160 gld. za toliko časa, kolikor bode opravljal dela, ki se tičejo naklade na žganje.

Isti poslanec priporoča prošnjo Iv. Tomanca, sirote bivšega dež. oficijala, ter se brez ugovora povikša miloščina na 100 gld. za čas, dokler prosilec ostane kot učenec v mornarskem arsenalu v Pulji.

Dalje poroča o prošnji kranjskega muzejskega društva za podporo ter utemeljuje v daljšem govoru predlog finančnega odseka, da se društvu gledé na njegovo koristno delovanje, dovoli 400 gld. podpore. Predlog se vsprejme brez ugovora.

Prošnja Marije Krečeve, vdove dež. tajnika, za vzgojevalni donesek sinu Ivannu se reši ugodno ter dovoli 50 gld. letne odgojnine.

Posl. Hribar poroča potem o prošnji pisatelja Josipa Cimpermana za podporo. Prav toplo podpira prošnjo, ter navaja bedno telesno stanje, v katerem se nahaja duhoviti ta naš slovenski pesnik, katerega poročevalec imenuje Levstikovega naslednika na slovniškem polji. Le redkokdaj se nahaja

taka duševna razvitost pri tako bolehnemu telesu. Priporoča torej predlog finančnega odseka: Pesniku Jos. Cimpermanu dovoli za se za dobo 3 let podpore 300 gld vsako leto. Predlog se vsprejme brez ugovora.

Posl. dr. Vošnjak poroča o prošnji Vipavske kmetijske podružnice za odpis dolga na modri galici. Finančni odsek predlaga, naj se prošnja odkloni.

Posl. Lavrenčič podpira prošnjo, poudarjajoč potrebo, o kateri se nahaja prebivalstvo Vipavske doline ter predlaga, naj se prošnja izroči deželnemu odboru, da jo pretrese ter odpiše kolikor mogoče dolga, ali pa podaljša obrok plačevanja.

Posl. Pfeifer podpira Lavrenčičev predlog ter želi, da se raztegne na vse vinogradnike.

Ko poročevalec dr. Vošnjak omeni, da nema nič proti predlogu Lavrenčičevemu, se le-tá vsprejme.

Posl. Murnik poroča o prošnji občine D. M. v Polji za podporo in posojilo za razširjenje dvo-razredne šole. Ker je za letos prepozno, oziralo se bode prihodnje leto na to prošnjo.

Posl. Detela poroča o prošnji Metliške podružnice za podporo za nakup modre galice. Prošnja se izroči, ko jo je priporočil še posl. Dragoš, deželnemu odboru.

Posl. Murnik poroča o prošnji županstva v Kapljivasi za podporo za nakup gasilnega orodja. Prošnja izroči se deželnemu odboru.

Posl. Višnikar poroča o prošnji društva „Pravnik“ za podporo za izdajo slovenske pravne terminologije. V daljnjem dobro motiviranem govoru poudarja veliko važnost društva za slovensko pravištvo ter za razvoj domače pravoslovne literature, katera bode omogočila slovenskemu pravniškemu naraščanju zadostovati opravičenim zahtevam slovenskega naroda po slovenskem uradovanju. Finančni odsek predlaga, naj se dovoli društvu „Pravnik“ v imenovanu svrhu podpora 500 gld.

Posl. Schaffer ugovarja, češ, da namen dežele ni podpirati take stvari.

Posl. dr. Papež odgovarja stvarno predgovorniku, ter poudarja, kako eminentno javen in važen za korist dežele je namen društva. Terminologija iz l. 1853. je že zastarela, proti literarnemu razvoju zadnjih 30 let. Nastala je neka prosta

nesistemizovana terminologija, ki je nejasna. Treba torej napraviti sistem, skrbeti za napravo nove terminologije. Ker bodo stroški znašali nad 3000 gld., toplo podpira predlog fin. odseka.

Predlog se potem vsprejme brez daljnjega ugovora.

Prošnja županstva na Studenci za podporo za popravilo občinske ceste izroči se dež. odboru.

Posl. Klun poroča v imenu fin. odseka o napravi zavoda za vzgojo gluhomencev in slepcev. Obširnemu poročilu, katero je izdal o tem vprašanju dež. odbor, povzamemo, da obravnave mej ces. vlado in dež. odborom trajajo že 15 let, zadevajoče dekana Holzapfla ustanovo. Koraki, katere je storil dež. odbor, izvršujoč deželnozbornske sklepe, neso imeli nikdar zaželenega uspeha. Skupna vsota zakladov znašala je koncem 1889. leta 402.535 gld. 47½ kr., in bode znašala gledé na to, da pred 1892. letom ni misliti na pričetek dejanskega grajenja, okroglo vsoto 433.000 gld., in sicer za zgradbo zavoda za gluhomence 340.700 gld. in za napravo zavoda za slepce 92.300 gld. Torej je za zgradbo prvega zavoda v skromni velikosti zadostno kapitala, nedostaja pa ga za zavod za slepce. Število gluhomencev na Kranjskem je 458 (95 na 100.000 prebivalcev). Število slepih na Kranjskem znaša 359 (74 na 100.000 prebivalcev). Zavod za gluhomence bil bi za 50 gojencev. Za zgradbo bi se porabilo 100.000 gld., ostala glavica pa bi zadoščala za režijske troške. Ker pa znašajo za zavod za slepce razpoložljivi fondi samo 92.000 gld., se pri tej vsoti še dolgo ne bi moglo misliti na zgradbo zavoda za slepce, če tudi samo za 25 otrok. Nadejati pa se je, da se bodo našli še tudi novi človekoljubni daritelji, kakor so bili oni, katerih obilna darila so omogočila poprijeti se vprašanja o zgradbi zavoda za vzgojo gluhomencev in slepcev z nado ugodne rešitve.

Finančni odsek torej soglasno po predlogu dež. odbora nasvetuje:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

Deželnemu odboru se naroča, gledé ustanovitve zavoda za gluhomence in slepce na Kranjskem izvršiti temeljite poizvedbe, v sporazumljenji s c. kr. deželno vlado sestaviti dotični program ter poročati

LISTEK.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar)

II.

(Dalje.)

Ko je ona naposled na ovinku stezice obstala in z belim zvončkom završujoč svojo delo smehlja se dejala, da bi bilo čas oddahniti se in okrepiti za nadaljno pot, začudila sva se nemalo v duhu, da doslej nisva čutila gladi in utrujenosti.

Na malem nosu, kjer se je odpiral mej vrzeljo dreves presenetljivo daljan razgled, legli smo po starorimski šegi okrog ploščate, z mahom porasle skale, ki nam je bil za menzo, v mehki mah, in Julija izvlekla je iz lepe ročne torbice, katere doslej nisem opazil, več stvarij, nego bi si jih v duhu v lehkí, nežni shrambi misliti mogel. Prikazal se je snežnobel prt, katerega je naša gospodinja okretno po samorastli mizi prostrla, in na njem razvrstili so se v zapeljivi, slikoviti skupini razni prigrizki in dve steklenici vina s tremi kristalnimi z zlatim trtnim perjem ovenčanimi kozarci.

Preprosti obed čez leta ni izginil iz mojega spomina. Mrtva tihta poludnevna je vladala: niti listek se ni ganil nad našimi glavami, nepremično, z razprostrtima kriloma počival je metulj na žgočem kamenu, leno je dremala muha v venoci cvetlici, polni žar solnca je žgal pesek in redke materine dušice pred nami; mi pa smo počivali v prijetnem hladu, v senci visokih dreves in gledali skozi njihove veje v jasnoozarjeno okolico, ki se mi je od tu videla v popolnoma novem svitu v doslej nepričakovani krasoti. Med sivimi, raznolikimi skalami razprostirala se je daleč temnomodra, svetla gladina jezera in za belkastim robom njenega brega lesketali so se mej drevjem stolpi in kupole mesteca, za njim širila se je dolina, katero so oživiljali mnogobrojne vasice in vile, dvigala se je više in više, brdo vzdigalo se je iz nje za brdom, gora za goro, pisane barve zlivale so se v modrosivo, bledejšo in bledejšo, dokler ni tam v izginjajoči daljavi dolga, grebenasta, belosvitla proga ostro omenjevala obzorje — kraljevi pas švicarskega velegorja.

Preprosti obed belili smo z dovtipom in šalo, govorili smo v vremenu, o Julijini kitici, o gondoljerji, o trepetajočem, mavričastem kačjem pastirji zibajočem se okrog nas s tako živostjo in po-

slušali s tako pazljivostjo, kakor bi se bili vsega bremena, s katerim sta nauk in življenje naše glave otovorila, najedenkrat otresli, kakor bi se nam bil ves svet s svojim umom in šumom, s svojimi težavami in trpljenjem pogreznil za oni bliščeči se pas večnega snega.

Karel je bil ves spremenjen; poslednja sled nejevolje je zginila z njegovega obličja, oči so se jasno žarile, okrog usten poigraval mu je radosten, brezskrben nasmeh.

Samo jedenkrat švignila je senca običajnega resnega svetskega naziranja njegovo čelo.

Pil sem vino, dvignil čašo proti luči in vskliknil: „Na mojo vero, etiketa ne laže!“

„Ne rotite se!“ izgovoril je Směly trpkó. „Sleparstvo je vse, kar dela zdanja doba. Etikete so ostale, nič družega. Ostala je etiketa pobožnosti, legitimite, domoljubja, svobode, meščanske kreposti, pravice narodov, milosrdja in kakor se vse te etikete imenujejo, pod katerimi prodajajo politični in drugi kramarji našega stoletja svoje neukusne patvore. In v obraz se ti bojo smejali, ako verjameš, da so ta gesla več nego lažnive kramarske etikete.“

(Dalje prih.)

o tem v prihodnjem zasedanju in staviti nasvete. Dalje naj se obrne do knezoškofjskega ordinarijata za primerno podporo iz Mediatove ustanove

Posl. Krsnik predlaga konec seje, katera se vsprejme z ozirom na to, da ima odsek za dolenske železnice koj potem posvetovanje.

Dež. glavar sklene sejo ob 1/3. ter odloči prihodnjo sejo v torek 18. t. m. Na dnevnem redu so mej drugim poročila o zgradbi nove deželno-branske vojašnice, o preložitvi ceste čez „Wagensberg“, o proračunu gledališkega zaklada, poročilo upravnega odseka glede učnih knjig za slov. ljudske in srednje šole itd.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. novembra.

Deželni zbori.

Doba deželnozbornskega zasedanja približuje se koncu. Dne 2. decembra se bodo morali vsi deželni zbori zaključiti, ker dne 4. decembra začne državni zbor svoje zborovanje. Večina deželnih zborov je tudi že rešila najvažnejše posle. Štirje, predarlški, dalmatinski, goriški in istrski deželni zbor, so se že zaključili. S posebno marljivostjo se odlikuje deželni zbor moravski, kajti imel je že dvajset sej. V češkem deželnem zboru je pa do sedaj bilo glavno delo le v odsekih. Še le ta teden se začne živahnejše življenje v zbornici, ko se začne debata o preosnovi deželnega kulturnega sveta, pri kateri bodo samo Mladočehi imeli nad 120 govorov. Dolenje-avstrijski deželni zbor bode pa imel tudi več večernih sej, da reši predlogo o zedinjenji predkrajev z Dunajem.

Ogerski državni zbor.

V ogerskem državnem zboru nadaljuje se podrobna budgetna debata. Pri budgetu poljedelskega ministerstva so se slišale pritožbe, da se pri reguliranju rek preveč izdaja za osebne troške, premalo pa za stvarne, in da se dosti ne stori za zasajenje ameriških trt. Govorilo se je tudi proti umetnemu vinu in zahtevalo, da se mora višje obdačiti.

Vnanje države.

Srbska skupščina.

Srbski radikalni klub izvolil je predsednikom Marka Petrovića, podpredsednikom pa Rista Popovića in Jovo Jovanovića. Klub je sklenil, da volijo Pasića predsednikom skupščine, Vukovića in Katića pa podpredsednikoma. Takovski poslanec Zirić, ki je dosedaj bil pri liberalni stranki, stopil je v radikalni klub na zahtevo svojih volilcev.

Umor srbskega popa v Podgorici.

„Svoboda“ zavrača, kakor smo že omenili, srbske liste, da bi bil bolgarski škof koga najel, da ubije srbskega popa v Podgorici pri Ohridi. Bolgarski list zahteva zadoščenje, pa ne od nevednih srbskih urednikov, temveč od turških oblastev. Turki morajo začeti ostro preiskavo zaradi tega umora, da izve svet, kako hočejo srbski listi premotiti javno mnenje. S tem, da se dolži bolgarski škof, obdaljuje se hkratu turška vlada, ki ne sme trpeti, da se tako žali njen funkcionar.

Srbski listi pa prinašajo podrobnosti, kako so najeti morilci umorili popa. Zatorej tudi mi željno pričakujemo, da bi preiskava malo bolj pojasnila stvar, da bi vedeli, kdo trdi resnico.

Stambulov in Kaulbars.

Proti dopisniku angleškega lista „Standarda“ izjavil se je bolgarski ministerski predsednik o pismu generala Kaulbarsa bivšemu diplomatu Tatiščevu. Stambulov trdi, da je vse, kar je Kaulbars pisal o pismu majorja Benderova, izmišljeno. On je videl Kaulbarsa le trikrat. Ko je v prvič prišel k njemu, zahteval je v imenu carja osvobojenje zarotnikov, svobodne volitve in pa, da se volitve odlože za tri mesece. Obljubil mu je Stambulov, da bode zagovarjal prvi dve trjati v ministerskem svetu, poslednjo zahtevo njegovo mu je pa odrekel. Pri drugem pohodu je ponavljal Kaulbars zahteve svoje. Pri tretjem pogovoru bil je general jako razburjen. Rekel je, da mali narodi ne morejo biti sami, da zatorej Bolgari morajo ubogati Rusijo. Stambulov je pa ostal pri tem, da se precej voli knez in da bode volitev svobodna, ker le pod tem pogojem so pustili odpotovati knezu Aleksandru. Sedaj je general zahteval, da se volitve odlože samo za jeden mesec. Stambulov je sklicevaje se na bolgarsko ustavo mu odgovoril, da se volitve morejo odložiti k večjemu za štirinajst dni, potem se pa hotel poslovi, Kaulbars ga je pa prijel za roko in zahteval, da mu dá častno besedo, da ne bode delal za Battenberžana. Stambulov mu je to obljubil in pristavil, da to obljubo lahko sporoči carju. Kaulbars je bil zaradi tega jako vesel.

Stambulov je dopisniku rekel, da po njegovem mnenju Rusija neče v Bolgariji imeti nobenega kneza, temveč le ruskega komisarja, zato pa ni imela nobenega kandidata. Da je general Kaulbars imel uspeh, bil bi on prvi ruski komisar.

Nemiri v Srednji Ameriki.

Predsednik Honduraške republike general Luis Bogran obleguje ustaškega vodjo Sancheza v Tegusigalpi. Upanje je, da vladne čete napravijo kmalu red in se ustaja ne razširi.

Argentinske zadeve.

V Argentini zopet nekaj vre. Nova vlada je že zgubila vse zaupanje, ker se ne more odločiti, da bi z vso strogotostjo postopala proti raznim goljufom. Preiskava bank je pokazala grozne sleparije. Imele so zlata mnogo premalo, bankovcev pa cele kupe. Ravnatelj so na milijone bankam dolžni, drugi uradniki so pa velike vsote izneverili. Nekateri člani nove vlade so že za strogo postopanje, drugi pa imajo pomisleke, ker bi tudi več vladnih pristašev prišlo pod ključ. Narod je zaradi tega nevoljen in bati se je nove ustaje.

Dopisi.

Iz Zagreba 14. novembra. [Izv. dop.] Naš zbor je torej otvorjen, imeli smo dve jako burni seji, proti vsacemu pričakovanju. Kakor Vam znano, imajo se skupni zakoni za Ogersko in Hrvatsko proglasiti v hrvatskem zboru. To proglašanje vrši se sicer ob nebrižnosti zbora, dokler so se čitali naslovi dotičnih zakonov. Letos ni bilo tako. Imel se je proglasiti zakon o zaščitnih znamkah. Proti dvignil se je dr. Vrbanić, češ, rečeni ni in ne more biti skupen, ker sega v področje avtonomije hrvatske. In res ta zakon govori o pristojnosti sodišč, a pravosodje ni skupen predmet, ampak avtonomen predmet Hrvatske. Večina je umela, da Vrbanić resnico govori, a ni hotela odgovoriti, niti ni znala, kaj bi odgovorila. V tej zadregi prišel je na pomoč zboru predsednik, ki je zabranil, da se o predmetu razpravlja. In tako je zakon proglašen. No stvar ni končana, ker je že v prihodnji seji dr. Frank navel še drugih razlogov, da rečeni zakon ruši avtonomijo hrvatskega naroda in hrvatske vlade, ter interpeloval vlado, misli li ona, da je ta zakon obvezen za Hrvatsko. Znatiteljno se pričakuje, kaj bode na to interpelacijo vlada odgovorila.

Druga živahna razprava bila je pri osnovi zakona o cepljenju koz. Pri tej razpravi sta zopet poslanca dr. Frank in Vrbanić poudarjala, da ta zakon ne bode pomagal, ker se narodu jemlje pogoji zdravlja in obstanka in ker nemamo organizovanega zdravništva. Da je vladi in večini bilo za zdravje — rekla sta ta dva poslanca — delali bi na to, da se v deželi pomnoži število zdravnikov, da se ustanovi medicinska fakulteta in zgradi deželna bolnica. Da se to ne zgodi, krivi sta vlada in večina, posebno pa člani skupnega zbora v Budimpešti. Ta naval na Budimpeštanske zastopnike bil je tako energičen in uspešen, da gospodje neso mogli, da bi izpregovorili v svojo obrambo. In zares ustala je res dvojica izmej najboljših: Kršnjavi in Egersdorfer. Nu, kaj sta povedala? Prvi je rekel, da bi tudi zastopniki opozicije ne bili bolje uspevali. Dovolili boste, gospod urednik, da to ni noben razlog. Dr. Egersdorfer pa je izustil, kar večina misli, a kar si ni upala izreči. On je priznal, da je položaj poslancev v Pešti težak, ali temu je to krivo, ker ne znajo madjarskega jezika. S tem je dr. Egersdorfer najeklatantneje obsodil sedanjo sistemo. A on tega ni storil, marveč prišel do drugega sklepa: do potrebe, da se v Hrvatski uči madjarski jezik. S tem nam je večina odkrila svojo nakano in povedala nam, kaj namerava. To je prava kapitulacija, to je pravo narodno ponižanje. V ostalem vedite, da bi se tudi po sedanjih odredbah, ko bi se našlo 30 očetov, zahtevalo, da se njih otroci počučujejo v madjarskem jeziku v gimnaziji, moralo odzvati tej zahtevi. No navzlic temu, da Zagrebško gimnazijo pohaja do 800 učencev, ni se moglo najti tukaj trideset očetov, akoravno se je vse mogoče storilo, da bi jih dobili. — Seje zborove so redke, mej presledki dela odsek za komasacijo zemljišč. Ob osnovi komasacijskega zakona pisal je vseučilišni profesor dr. Bresztyenski jako lep članek, iz katerega se vidi, da zakonski načrt ni sestavljen po znanosti in da bi za privatnopravne interese pojedincev utegnil biti jako škodljiv. — Znano vam bode, da je neki Madjar vzel v zakup naše svilgojstvo in pričelo se je o tem že pisati. Pravi se, da je ta kupčija motna in svet se vpraša: Kakšni uzroki uplivali so na merodajne kroge, da je svilgojstvo dobil v zakup B—i na tak način, da je lani dobil milijón goldinarjev čistega dobička?

Iz Loškega potoka 15. novembra. [Izv. dop.] Redki, kot bele vrane, so dopisi od nas v Vašem cenjenem listu, pa ne čudite se temu, gospod urednik, povedati Vam moram na uho, da je smrtni greh, čitati pri nas „Slovenski Narod“, kakšen bo

še le, v Vaš cenjeni list pisati? No, pa če mi bo Bog vse grehe odpustil, tega mi bode pa navrgel. Obvestiti moram drage bralce vsaj površno z našimi razmerami in potrebami. V nas generacija narasča skoro po dovtipu gospoda poslanca Kluna v debati deželnega zbora o Kočvarjih. V našo dvo-razredno šolo pohaja blizu 400, beri: štiristo otrok, in kaj bi rekli, koliko imamo letos učiteljev? Jednega celega! —

Jednako slabo je naše stanje radi zdravnika. dasiravno nam je bil že obljubljen. A za nas je menda v principu izrek: Obljubiti in dati je preveč! Žalibog, da se temu v okom ne pride. Tu ni nič novega, ako si kdo roko ali nogo zlomi pod tovornim vozom, ali ako kdo na parnej pili zgubi prste ali celo roko. Ne preteče skoro mesec, da se ne bi jednaka nesreča prigodila. In potem čakaj tak nesrečnež na milost ali nemilost do drugega dne, da pride naš najbližji ranocelnik iz Ribnice. Kaj pa, ako se kaj jednacega pripeti, ko nas zamete in se ustavi ves promet po cesti za dva, tri ali več dni? Ondaj pa čakaj uboga žrtev, če hočeš, če ne pa umri! Kaj ne? Komur so znane tukajšnje razmere, dvomil bode z manoj vred, da se bližamo koncu devetnajstega stoletja. Zatorej opozarjamo naša gospoda poslanca, da radi omenjene stvari energično postopata in podpirata našo opravičeno zahtevo v deželnem zboru!

Kaj pa tukajšnja cesta, če se sploh sme tako imenovati? Dasiravno je slavni deželni zbor nam dovolil letne podpore 500 gld., pa iz natančnejih podatkov uvideti mora vsakdo, da ta vsota ne zadostuje v primeri z rabo cestne proge Loški potok-Novavas.

Potočanje, kar nas je „od lété“, imamo vožnjo večidel le iz gozda na parne pile. Pač pa rabijo omenjeno progo vsi nam sosednji sodnijski okraji: Kočevski, Logaški, Loški in Postojnski. Povprečno sme se računati na dan 80—100 tovornih voz iz navedenih okrajev. Torej moramo le za druge ceste delati, zato pa tudi odkladamo to delo do skrajne sile.

Jednaki reveži smo tudi na narodnem polji. Zasadili so bili res tukajšnji narodnjaki drevo v narodno ledino, a ostalo je na sredi njive, ustanovili so podružnico sv. Cirila in Metoda, lansko leto priredili so bili tukajšnji rodoljubi in rodoljubkinje dve slovenski predstavi. — A letos. — Vsi ti spé, jednako našim medvedom, zimsko spanje. Bodo se li zopet kdaj prebudili, Vam bode poročal „Ne vprašaj, kdo“.

Iz Črnomlja 12. novembra.

[Izv. dop.] Stara poslovica veli, da naglost ni dobra in te ne povsod umestne poslovice drži se menda tudi visoka deželna vlada kranjska v naših občinskih volilnih zadevah. Že meseca avgusta uročila je stranka dosedanjega župana pritožbo proti za njo neugodnim volitvam, a žalibog še zdaj ni taista rešena.

O tej pritožbi čujejo se različne zanimivosti. Bila ni nekda utemeljena, radi tega naložilo se je rekurentom pred kakim mesecem, da jo imajo v tem oziru dopolniti. Čudno! Navadno se oblastva ne brigajo za to, je li priložba dobro utemeljena ali ne — temveč je rešijo povoljno ali nepovoljno. In kar je najbolje, dotičniki so vsled tega naloga vlado naprosili, da jim dovoli trimesečni rok za zbiranje k utemeljitvi pritožbe potrebnega gradiva! Kdo se ne smeja temu! Vsakdo mora uvideti, da je pravi njih namen le zavlačevanje. Kdor se proti kakovi stvari pritožuje, vé takoj za uzroke in jih ne zbira več. Sicer je pa gospoda v nemali zadregi s se svojo pritožbo, kajti volitve razpisala je njih stranka, volilni imenik je ona sestavila, volitev je ona vodila, volilna komisija razven jednega člana na katerega umenje se pa niso čisto nič ozirali, je bila iz njenih pristašev, zatorej morejo le sami sebe tožiti in sami svoje nepravilnosti in nepostavnosti žigosati — in to ni prijetno, to je jako bridko!

Visoki vladi torej priporočamo, da se ne ozira na jalove izgovore, ampak da volitve potrdi ali ovrže. Mi se ne bojimo niti jednega niti drugega — konca temu pa vendar le mora biti.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

(Dalje.)

Tajnik g. Pirc poroča, da so o rejigoved došli od podružnic sledeči nasveti: Mokronoška nasvetuje: Glavnemu odboru naj se naroči: delovati na to, da se uvede licencovanje bikov, ker je mnogo

slabih bikov, h katerim nespametni živinorejci gonijo samo za to svoje krave, ker je spuščalna pristojbina teh bikov cenejša, dalje: Družba naj prodaja prihodnje leto plemenske bike murbodenske pasme v okrožji mokronoške podružnice in poslednjič: Priredi naj se prihodnje leto zopet prodaja plemenske govedi v Kostanjevici a s pristavkom, da se smejo prodaje udeležiti le posestniki Kostanjeviškega okraja. Podružnica Vipavska predlaga: Kmetijska družba oddaja naj Vipavskim občincem plemenske bike brez dražbe za polovico cene in podružnica Novomeške nasvetuje: Kmetijska družba prodaja naj prihodnje leto murcidolske bike za Novomesto.

Razprave o teh predlogih se udeleži vodja Dolenec in se izjavi proti muribodenski pasmi, katera za Dolenjsko nikakor ni.

Tajnik g. Pirc omeni, da bode glavni odbor predloge, kateri so sploh izpeljivi, uvažal, a nikakor ne gre zabraniti kateremu kmetovalcu s Kranjskega, udeležiti se pri vsaki dražbi goveje plemenske živine. Ustreglo se je in se bode, da se prodaje vrše na raznih krajih, a nikakor ne ovira, če se prodaja vrši tudi dalje kje, da pridejo živinorejci tudi od daleč, saj so prišli v Lesce celo od goriške meje. Torej nasvetuje, naj se na predloge, v tej zadevi stavljen, ne ozira. Kar se pa tiče želje Vipavske podružnice, da bi se oddajali plemenski biki za polovico cene, to nikakor ne gre, kajti ravnati se je o tej zadevi po navodilu ministerstva, da se mora plemenska kžvina prodati na dražbi po najvišji ceni. Vsak komad, kateri velja družbo 250 gld., proda se komaj za 100 gld. Zatorej ne gre na prejšnjo Vipavske podružnice ozirati se in nasvetuje, da se ista odkloni, kar se tudi zgodi. Zaradi ostalega dolga na galici, oziroma, da se ta dolg odpiše, doposlali so predloge podružnice v Trebnjem, Krškem, Vipavi in Novemestu. Tajnik g. Pirc pravi, da gre v prvi vrsti hvala deželni odboru, da je toliko storil za uničevanje peronos-pore z nakupom galice, kakor noben drug deželni odbor v Avstriji. Deželni odbor je poveril z nakupom galice glavni odbor kmetijske družbe, kateri je vinogradnikom upal do tedaj, ko bodo po prodaji vina prišli do novcev. Sedaj pa je treba dati deželni odboru račun in tudi povrniti denar, kajti sicer ne bode deželni odbor več posodil denarja. Kar se tiče prošelj, naj bi se modra galica dobivala ceneje, opomni tajnik g. Pirc, da bode to mogoče, kajti lansko leto plačevala se je modra galica po 51½ gld. Zdaj jo že ponujajo po 26 gld. in dobiti jo bode še lahko ceneje, ker se je je veliko napravilo.

(Konec prih.)

„Matica Slovenska“.

87. odborova seja, v sredo 12. novembra 1890. Navzočni: Gg. J. Marn (predsednik); A. Bartel, P. Grasselli, dr. A. Jarc, A. Koblar, A. Kržič, dr. Fr. Lampé, dr. J. Lesar, Fr. Levec, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, L. Robič, A. Senekovič, I. Tomšič, I. Vavru, Fr. Wiesthaller, A. Zupančič, V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Predsednik pove, da sta zapisnik zadnje odborove seje pregledala in potrdila overovatelja prof. Bartel in Rutar, na kar se zapisnik brez ugovora odobri. Med tem časom sta zborovala odseka: gospodarski 12. julija, književni: 29. julija in 8. novembra. Zapisniki so na ogled. Overovatelja današnjemu zapisniku bodita prof. Bartel in Pleteršnik.

Predsednik čestita iz odbora starosti dr. J. Zupancu k njegovi osemdesetletnici, velmožu po duhu in dobrih delih, kogar vse ljubi, čista in spoštuje, želeč mu še več let krepkega zdravja, na kar se mu slavljeneč pristrčno zahvaljuje, povdarjajoč, da je bil pač mej ustanovitelji društva in nekaj let blagajnik, da so pa sedaj njegove zasluge za društvo le skromne.

Predsednik pravi dalje, da je v zadnjem času več gospodov iz odbora napredovalo v službeni dostojnosti; ž njimi se raduje tudi Matica, ž njimi je počestčeno tudi naše društvo. Postal je ravnatelj Šuman dež. šolski nadzornik, poklican je na njegovo mesto ravnatelj Senekovič iz Novega Mesta; ravnatelj nižji gimnaziji je postal odbornik Wiesthaller, kateri je Matici letos z obilim trudom sestavil lepo knjigo Vodnikovo. Preselil se je dr. Požar zopet k nam, približal se je prof. Rutar; odbornik Flis je postal stolne cerkve kanonik in župnik, vodja Praprotnik se je podal v zasluženi pokoj in dobil o tej priliki naslov ravnatelja.

Pokojni domoljub Fr. Kotnik je volil Matici 1000 gld., katere je društvo že prejelo in potrdilo.

V znak hvaležnosti se ima vpisati Kotnikova biša v Verdu, dokler jej ostano to ime, mej društvene ustanovnike in prejemati vezane knjige.

Ravnatelju Brađaški v Gradcu se ima poslati iz odbora zahvalno pismo, ker je podaril Matici vse letnike Novic vezane.

Goriškemu odboru za vzdrževanje Erjavčevega spomenika in za upravljanje ustanove na korist njegovima hčerama Slov. Matica v daljni prihodnosti in na oddaljenem mestu ne more postreči vsled društvenih pravil, kar bi lahko storilo kako narodno društvo samo v Gorici.

Po nasvetu hišnega upravitelja se potrdi vodovodni račun in se gospodarski odsek pooblasti, da ukrene nujno potrebne poprave v pritličnem stanovanju na strani proti vodi.

Tiskarniški računi za letošnje knjige se vzemó na znanje; blagajniku se naroči, da jih pregleda in s predsednikovim potrdilom izplača, kar in kolikor se mora plačati.

Nagrade pisateljem in korektorjem letošnjih društvenih knjig se odobré po nasvetih književnega odseka.

O „Slovenski Besedi“ se ni moglo doseči sporazumljenja večine pisateljev. Mnogim bi bolj ugaljal splošno znanstveni list; zato se je izdavanje samo jezikovnega lista odložilo, dokler se kaj gotovega ne ukrene o znanstvenem sploh.

Po nasvetu književnega odseka se prisodi častna nagrada 200 gld. iz obrestij Tomšič-Jurčičeve ustanove zgodovinski povesti „Pegam in Lamberger“. Povest izide prihodnje leto kot VI. zvezek „Zabavne knjižnice“.

Več družih rokopisov je dobila Matica v zadnjem času na ogled. Odbor zasliši ocene presojevalcev, vsled katerih se nekateri spisi potrdé, druge je pa vrniti pisateljem, ker ne ustrezajo, zopet druge izročiti še raznim presojevalcem.

Običajnemu Letopisu, ki izide tudi prihodnje leto, bo zopet urednik prof. Bartel.

Letošnjim društvenim knjigam: 1.) Letopis za l. 1890. Uredil prof. Bartel. 2.) Dušeslovje II. del, spisal dr. Fr. Lampe. 3.) Valentina Vodnika izbrani pripovedni spisi; uredil Fr. Wiesthaller, se določi založna cena, vsakej po 1 gld. Knjige se te dni razpošiljajo društvnikom. Novi udje prejmo mesto II. dela Dušeslovja, Križmanovo slovnico.

Kot založna knjiga prihodnjega leta ima iziti Pokorny-Tušekov: Prirodopis rastlinstva v novem (III. natisu); II. natis poide prav v kratkem. Predno pa gre v tisk, naj bi knjigo stvarno in jezikovno pregledala prof. Pavlin in dr. Požar.

Več prošelj za starejše založne knjige je bilo iz predsedništva rešenih po že potrjenem vodilu, da je knjige podarjati le članom, oziroma takim prosilcem, ki hoté društvu pristopiti kot člani. Matica je dobila v tej zadevi tudi več zahvalnih pisem.

V poverjeništvu se je zvršilo več sprememb. Ljutomerska dekanija se je spojila v jedno poverjeništvu Nove poverjenike so dobili: Pazin, Št. Peter na Krasu, Karlovec, Velikovec, Celje in Kamna Gorica. Novo poverjeništvu se je osnovalo za Kanal in Pulj. Izpraznjeni sta poverjeništvu za Gornji Grad in Št. Lenart.

Zapisnikar oglašá še več kurentnih dopisov in pove, kako so bili takoj iz predsedništva rešeni, kar se brez ugovora odobri.

Knjižnici je v zadnji dobi prirastlo 64 knjig, zvezkov in časopisov; večinoma po zaméni, nekaj pa tudi vsled daril; po jeziku največ slovenskih in ruskih, precej pa tudi čeških in hrvatskih, nekaj nemških in v drugih jezikih.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (V deželni zboru štajerskem) interpeloval je poslanec g. dr. Dečko preteklo soboto namestnika, zakaj se pri znanem dogodku v Rožnem dolu pri Mali Nedelji z žandarmoma ni odposlal tudi političen komisar. Ta opustitev se ne dá opravičiti.

— (Gospod dr. Vošnjak,) ki si je sedaj poiskal zavetišče v „Slovenci“, sumniči nas v sobotnem „poslanem“, da smo dopis z Notranjskega v 261. šte. sami skovali. Ker ni naša navada, da bi dopise kovali, zato javno konstatujemo, da je dotični dopis zares z Notranjskega in če je g. dr. Vošnjak posebno radoveden, povemo mu tudi lahko, kdo ga je spisal.

— (Gosp. prof. Ladislavu Hrovatu) došle so povodom njegovega odlikovanja mnogo-brojne čestitke. Mej drugim videli smo danes lepo čestitko, katero je gosp. Kunibert Drenik zares krasno izdelal.

— (Premembe pri uradništvu.) Gosp. I. Lončar, davkarski nadzornik na Krškem, premeščen je v Postojino, na njegovo mesto pride gosp. Fr. Gajger iz Radovljice. Gosp. K. Ahčin imenovan je davkarskim kontrolorjem v Radečah, gospod I. Grabnar, pristav v Postojini, davkarskim kontrolorjem na Krškem. Pristav g. I. Volavšek premeščen je s Krškega v Škofjeločo.

— (Na tukajšnji slovenski dekliški šoli) nameščena je namesto umrle gospe Pribilove začasno g. Franja Zagorec.

— (Tretja slovenska gledališka predstava) v čitalnični dvorani bila je dobro obiskana. Le v prvih vrstah sedežev kazale so se nekatere neljube praznote. Ker nam danes nedostaja prostora, prinesemo obširnejo oceno včeranje predstave v jutranji številki. Narodna igra „Stari Ilija“, katero je spisal režiser dram. društva g. Borštnik, je ugajala še dosti občinstvu, katero je pri raznih prilikah izražalo svoje zadovoljstvo. Akoravno snov nima nič posebno novega in ne podaje posebne vodilne misli, mora se priznati, da je tehnično dobro izdelana in dosega gledališki efekt pri vsej prostoti dejanja. Igralo se je precej dobro, semferti pač preveč glasno. V prvi vrsti nam je kot igralca omeniti pisatelja samega, za njim g. Borštnikovo, g. Nigrinovo, g. Danila, Sršena, Verovška in Perdana v večjih nalogah. Vender bi zadnjima dvema gospodoma priporočali malo bolj naravno in ne tako pretirano govorjenje. V manjih nalogah bili sta prav dobri g. Danilova in g. Slavčeva, manj ugajala sta nam pa g. Lovšin, ki je bil premlad oskrbnik, in g. Dobčinski ki ni bil baš srečen v sicer hvaležni ulogi godca. Obširnejo oceno igre in igralcev prinesemo kakor rečeno jutri.

— (V „Hrvatski“) priobčuje znani pesnik g. A. Harambašić svoje prevele S. Gregorčiča pesmij. V poslednji številki prevel je pesmi: „Vinski duhovi.“ — „Človeka nikar!“ in „Moč ljubezni!“ Prevodi so prav lepi in blagolglasni.

— (Vrhovni zdravstveni svet na Dunaji) imel je v soboto izredno sejo, v kateri je ministerskemu predsedniku grofu Taaffeu priporočal, naj se takoj odpošljeta dva člana v Berolin, da se ondu seznanita s Kochovo imenitno iznajdbo, po kateri je sušica ozdravljiva. Ogersko ministerstvo je tudi že v isti namen poslalo večšaka v Berolin in o moravskega deželnega odbora sklepu poroča nam današnji telegram. Želeti bi bilo, da tudi naš deželni odbor kaj jednega ukrene.

— (Učiteljski Tovariš.) Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 22. šte. nastopno vsebino: Iz deželnega zbora kranjskega. — Potrebna študija o kvinkvenijah. (J. Lapajne.) — Knjiga Slovenska. — Književnost. — Dopisi. — Društven vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— (Prememba v posesti) Gosp. Avsec, poštar na Krškem, prodal je svojo hišo v Novem mestu trgovcu Virantu za 15.500 gld.

— (Po Dolenjskem) je vinska kupčija jako živahna, dasi so cene precej visoke. Zahteva se 8 do 10 gld. za staro vedro.

— (Porotne obravnave) pri c. kr. okrožnem sodišči v Novem mestu vršile so se od 10. do 13. t. m. in so imele naslednji uspeh: V ponedeljek 10. t. m. bila sta obsojena Franc Legan, šestnajstletni deček z Rebrja, in posestnik Matija Tekavčič iz Žvirča radi hudodelstva uboja vsak na 4 leta težke ječe. V torek 11. t. m. bila je od obtožbe hudodelstva zažiga oproščena Ana Skele iz Leskovca. Zelo zanimiva je bila v sredo 12. t. m. glavna razprava zoper Mico Jokaš iz Gaberja pri Št. Janži zaradi hudodelstva zavrtnega umora. Skoz in skoz spridena ženska zaudala je dne 4. junija 1884 svojemu lastnemu bratu Janezu Zajcu mišnice v žganjcih, katere mu je bila napravila za zajutrek. Siromak umrl je v grozovitih mukah še tisto noč. Čeravno so ljudje precej ob nenadni njegovi smrti sumili, da mu je utegnila ničvredna sestra zaudati, posegla je pravica še le letos, po preteku več kot šestih let, po hudodelki. Povod k temu dala je Mica Jokaš nehoté sama, ko je ovadila nekoga Lindiča, da je hotel njo in njene otroke otrovati. Ta je v svojem zagovoru navedel take osum-

Ijade proti Mici Jokiš zastran smrti njenega brata, da se je začela proti njej kazenska preiskava, katera je imela naslednji uspeh. Pokazalo se je pri tej preiskavi, kako važno ulogo zavzema tudi v kazenskem postopku kemija: večaki, učeni profesorji v Gradci, našli so v kosu kosti, v ostanku obleke in v koščku lesa od mrličeve krste še zdaj sledi mišnice in so to z vso gotovostjo dokazali, kakor so se porotniki pri glavni razpravi na lastne oči strme prepričali. Krivica prišla je tudi tukaj na dan. Porotniki so M. Jokiš spoznali krivo in sodišče naložilo je zverski ženski 20 let težke ječe, kot zaslužen kazni. — Obravnava v četrtek proti Janezu Intiharju zaradi hudodelstva zažiga, prestavila se je do prihodnjega porotnega zasedanja.

— (Lopov pod posteljo.) Dne 7. t. m. došel je Vinko Černe s Kranjskega k Sv. Ivanu Zelini na Hrvaškem kupovat vino. Takoj prvi dan dobil je ugodno mu vino, zaaral ga z 250 gold., z ostalimi novci 750 gold. v žepu pa odšel v Horvatičovo gostilno, kjer je bilo več gostov. Okolu 9. ure hotel je iti spat. Predno se je ulegel, pa po svoji stari naradi pogleda pod posteljo in zagledavši pod posteljo človeka, plane iz sobe in začne klicati na pomoč. Mej tem pobegne lopov na stranišče, a Černe opazivši to, ga na stranišče zaklene. Na Černetovo kričanje prihiteli so ljudje, malo pozneje tudi žandarmi, ki so lopova odpeljali k sodišču. Pri sodišču je lopov priznal, da je čuvši, kdo je Černe in po kaj je semkaj prišel, si mislil, da ima gotovo kaj denarja pri sebi. Zato se je bil skril pod posteljo in ko bi bil zaspal, ukral bi mu bil 20 gold., ne več, ne manj.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 16. novembra. V sebranja današnji seji je prečital Stambulov knezov dekret ob imenovanju novih ministrov. Sobranje vsprejelo imenovanje z odobravanjem.

Solun 16. novembra. Prevčera po noči skočil je vsled povodnji na progi Skoplje-Solun posebni vojaški vlak s tiru. Osem vagonov razbitih, 40 oseb mrtvih, 40 ranjenih. Promet je popolnoma ustavljen.

Novi Jork 16. novembra. Telegram iz Tegucigalpe javlja, da so predsednika Bograna čete po hudem boji zasele to mesto. Ustanek je sedaj končan.

Praga 17. novembra. Deželni zbor: Mej predlogami je spravnega odseka poročilo o deželnem kulturnem svetu. Mladočehi interpelujejo namestnika, zakaj se neso potrdile volitve okrajnih načelnikov.

Brno 17. novembra. Deželni glavar nazonanja deželnega odbora sklep, da se odpošlje deželne bolnice ravnatelj v Berlin, da prouči Kochovo zdravljenje sušice.

Zader 17. novembra. Pri Omiši potopila se je vsled viharja ladija, na kateri so se vozili delavci, namenjeni na otok Brač na branje maslin (oljk). Utonilo je 37 oseb in 100 živalij, 13 oseb in 34 živalij rešenih.

Bukurešt 17. novembra. Pri občinskih volitvah v prvem volilnem razredu konservativci sijajno zmagali. Liberalci propali v mestih, kjer so se zmatrali za nepremagljive. Po došlih poročilih prodrli liberalci le v štirih mestih.

Razne vesti.

* (Pijani deželni svetniki.) Nedavno je pri deželno-svetniški seji v Baslu v Švici moral predsednik opominjati dva svetnika zaradi pijanosti. Ta dva sta zaradi tega takoj hotela dati demisijo, pa nista mogla spisati prošnje za odpust, ker s peresom nista našla luknje v tintnik.

* (Življenje v Shanghaiju.) Življenje v vzhodnem kitajskem mestu Shanghai se je poslednja leta jako spremenilo. Mesto ima skoro že popolnoma evropski značaj. Tu vidiš brzojav, telefon, električno luč, evropski oblečene dame. Prirejajo se dirke, vožnje po vodi, koncerti, gledališke predstave in plesovi.

* (Železnica za ladije.) V Canadi mislijo zgraditi železnico, po kateri bodo vozili ladije. Železnica bo držala čez Chignectonski železniški pas. S posebno pripravo bodo ladije naložili na vozove, na drugi strani pa zopet spustili v morje. Ladijam se bode s to železnico skrajšalo vožnjo za 12 ur.

Odgovor

dež. poslancu in dež. odborniku dr. J. Vošnjaku.

V šte. 263 „Slovenca“ izvolili ste v Poslanem prav neosnovano in neutemeljeno udariti po mojej osebi, češ, da dopis, kateri govori o Vašem postopanju v dr. Bocka aferi, bil je skovan v uredniški sobi. Od kod ima uredništvo dopis, povedalo Vam bode ono samo. Meni je le do tega, da zavrnem Vaše besede: „A ko sem zvedel za pisarja (hvala Vam lepa za prefino obliko izraza. Pis.) nesem se več čudil. Kaj ve on, kako se je nam godilo v tem času, ki je leta in leta hodil po svetu sebe in druge zabavati, a mi smo doma delali in trpeli itd.“ Če sem pred 15 leti zapustil domovino svojo, zaradi tega nesem postal jej tujec, živo sem se zanimal ves čas za domače dogodke in dobro mi je znano vse, kar se je mej tem godilo doma. Če je narod slovenski trpel, ne mala krivda zadeva baš tudi Vas g. doktor iz razlogov, katerih mi tu ni treba navajati, saj jih poznamo vsi predobro, kar nas je iz one dobe. Nepotrebno se mi zdi na novo trgati stare komaj zacepljene rane, ker nesem bil in nesem prijatelj domačega prepira.

Da ste se le malo bolje prepričali o izviru dotičnega dopisa, prihranili bi si bili prav lahko najnovejšo svojo nepotrebno in neosnovano izjavo, kajti z dotičnim dopisom jaz nemam prav nikake zveze. Sicer pa menda sami priznavate, da niste nezmisljivi in pač ne zahtevate, da bi baš Vaša dejanja bila nad vsako kritiko uzvišena.

Josip Noll,

operni pevec in začasni sodnik „Slov. Naroda“.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztaplajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svari. — Zahtevaj izrecno Neustein-ove Elizabetne pile. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: **LEKARNA „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji.** (791—4)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Krajci:

16. novembra.

Pri **Malič**: Holzer, Leber, Oberländer, Brodman z Dunaja. — Sauer iz Velike Kaniže. — Baron Aichelburg iz Gorice. — Englisch iz Beljaka.
Pri **Stonu**: Jeno, Mifka, Bernot iz Pulja. — Klobovs iz Zadra. — Dr. Marovic iz Spljeta. — Tuhemernig iz Ebersteina.
Pri **južnem kolodvoru**: Schram iz Bregence. — Mreses z Dunaja.
Pri **bavarskem dvoru**: Eduard in Marija Rudolf iz Radgone. — Pl. Hoffman iz Ljubljane. — Gliebe iz Kočevja.

Štev. 20.248.

Ustanove.

Za 1890. leto ima magistrat Ljubljanski podeliti sledeče ustanove:

1. **Jan. Bernardini-jevo** v znesku 80 gld. 35 kr.
2. **Jurij Thalmeiner-jevo** v znesku 86 gld. 26 kr.
3. **Jos. Jak. Schilling-ovo** v znesku 86 gld. 10 kr.
4. **Jan. Jost. Weber-jevo** v znesku 90 gld. 92 kr.
do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile;
5. **Jan. Nik. Kraškovič-ovo** v znesku 79 gld. 80 kr., do katere ima pravico ubogi ali pa zadolženi kmet Št. Peterske fare;
6. **Jak. Ant. Fanco-jevo** v znesku 67 gld. 20 kr., do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu;
7. **Jos. Feliks Sin-ovo** v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imata pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane;
8. **II. Ant. Raab-ovo** v znesku 205 gld., Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki;
9. **Jan. Nep. Kovač-ovo** v znesku 151 gld. 20 kr., katera se ima razdeliti mej štiri, v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in uboštva neso sami krivi;
10. **Helene Valentini-jevo** v znesku 84 gld., katero je razdeliti mej otroke v frančiškanski fari rojene, ki nemajo starišev in še neso 15 let stari;
11. **ustanova za posle** od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katero je razdeliti mej štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove ulež naj se s potrebnimi prilogi vred pri tukajšnjem uradu **30. novembra 1890.**

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 30. oktobra 1890.

Umrli so v Ljubljani:

15. novembra: Teodor Rotar, narednikov sin, 21 dni, Cesta na Grad št. 6, za božjastjo.
17. novembra: Matevž Mihelič, delavec, 57 let Kravja dolina št. 11, za vnetjem prsne kože.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povejen, kgr.	66
Rež,	4 55	Surovo maslo,	70
Ječmen,	4 21	Jajce, jedno:	3 1/2
Oves,	2 92	Mleko, liter	8
Ajda,	4 71	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	4 55	Telečje	58
Koruza,	5 20	Svinjsko	56
Krompir,	2 41	Koštrunovo	36
Leča,	10	Pišanec.	40
Grah,	10	Golob	15
Fižol,	8	Seno, 100 kilo	1 60
Maslo, kgr.	87	Slama,	1 78
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	6 60
Špeh frišen	54	„ mehka, 4	4 40

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. nov.	7. zjutraj	741.9 mm.	-1.8° C	brezv.	megla	
	2. popol.	741.9 mm.	7.0° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.3 mm.	2.2° C	sl. svz.	jas.	
16. nov.	7. zjutraj	742.8 mm.	-0.4° C	brezv.	megla	0.90 mm.
	2. popol.	741.5 mm.	4.4° C	brezv.	megla	
	9. zvečer	742.2 mm.	1.2° C	brezv.	megla	megle.

Srednja temperatura 2.5° in 1.9°, za 1.3° in 1.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. novembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88 65	88 25
Srebrna renta	88 80	83 45
Zlata renta	108—	107 75
5% marena renta	101 45	101 40
Akcije narodne banke	986—	984—
Kreditne akcije	304—	297 75
London.	115 65	116 05
Srebro	—	—
Napol.	9 14	9 15
C. kr. cekini	5 45	5 48
Nemške marke	56 62 1/2	56 77 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182
Ogerska zlata renta 4%	—	102
Ogerska papirna renta 5%	—	99
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	114
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	164
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Na najnovejši in najboljši način
umetne (847—8)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradekega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

(820—3)